

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
TİCARET BAKANLIĞI

TEKNİK MÜŞAVİRLİK SEKTÖRÜNE SAĞLANAN DESTEKLER

25 EYLÜL 2018

1. Teknik Müşavirlik Sektörüne Genel Bakış
2. Teknik Müşavirlik Sektörümüzce Üstlenilen Örnek Projeler
3. Teknik Müşavirlik Firmalarına Sağlanan Destekler
4. Teknik Müşavirlik Sektör Kuruluşlarına Sağlanan Destekler

Teknik Müşavirlik / Genel

Teknik müşavirlik, müteahhitlik ve inşaat malzemeleri sektörlerindeki mal ve hizmet ihracatımızın artırılması amacıyla, teknik müşavirlik firmalarımızın yurtdışı pazarlarda kalıcı şekilde yer edinmelerini destekliyoruz.

Yüksek Katma Değer

İhale Şartnameleri

İnşaat Malzemeleri İhracatı

Dünya Teknik Müşavirlik Pazarı

- Teknik müşavirlik sektöründeki tecrübemiz (1.655 Proje – 2 milyar dolar)
- Önemli pazarlarımız (Suudi Arabistan, Azerbaycan, Irak)
- ENR 225 Toplam Gelirler: 64,5 milyar dolar
- Anglosakson firmaların egemenliği
- ENR 225'teki Türk Firmaları – 6 firma; 191,4 milyon dolar gelir

Teknik Müşavirlik Sektörüne Genel Bakış

BÖLGE / ÜLKE	PROJE SAYISI	TOPLAM PROJE BEDELİ (\$)	PAY (%)
BDT	798	669.331.683	33,6
Körfez	132	454.298.030	22,8
Orta Doğu	172	343.024.473	17,2
Afrika-Kuzey	132	264.520.936	13,3
Avrupa	192	87.406.774	4,4
Asya	123	103.712.547	5,2
Afrika-Sahra-altı	67	62.056.222	3,1
Amerika	39	5.245.437	0,3
TOPLAM	1.655	1.989.596.102	100,0

104 ülkede 2 milyar dolar tutarında 1.655 proje

**1972 - 2018 YILLARI ARASINDA EN FAZLA TEKNİK MÜŞAVİRLİK İŞİ
ÜSTLENİLMİŞ OLAN İLK 10 ÜLKE**

PAY (%)

SIRA	ÜLKE	PROJE BEDELİ (USD)	
1	S.ARABİSTAN	373.017.731	18,7%
2	AZERBAYCAN	329.172.078	16,5%
3	IRAK	320.180.901	16,1%
4	LİBYA	196.068.762	9,9%
5	GÜRCİSTAN	119.591.764	6,0%
6	RUSYA	79.821.197	4,0%
7	CEZAYİR	47.953.627	2,4%
8	ÖZBEKİSTAN	47.629.238	2,4%
9	PAKİSTAN	45.500.033	2,3%
10	KATAR	41.968.218	2,1%
DİĞERLERİ		388.692.553	19,5%
TOPLAM		1.989.596.102	

İlk on ülkenin tüm üstlenimlerimizdeki payı %81,5

SEKTÖR	PROJE BEDELİ (\$)	PROJE SAYISI	PAY (%)
YAPI	812.656.633	867	40,8%
SANAYİ TESİSLERİ	181.847.916	278	9,1%
ULAŞIM	563.878.981	261	28,3%
SU İŞLERİ	286.050.315	195	14,4%
DİĞERLERİ	145.162.257	54	7,3%
TOPLAM	1.989.596.102	1.655	100,0%

Yapı, ulaşım ve su işleri öne çıkan sektörlerimiz

**ENR 225 List -
2018**

- 2016 → 64,11 milyar dolar (uluslararası gelir)
- 2017 → 64,6 milyar dolar (uluslararası gelir)
- Piyasada Hafif Toparlanma → Proje Çeşitlendirme →

Birlikte Hareket & İşbirliği

- ENR 225 List -2017'de 4 firmamız varken, 2018'de 6 firmaya ulaştık.
- İlk 100'e ilk defa bir firmamız girdi.
- 140 M\$'dan 191 M\$'a ulaştık. Uluslararası alanda giderek güçlenen bir teknik müşavirlik sektörümüz var.

Teknik Müşavirlik Sektörümüzün Artıları

- Üst düzey mesleki eğitimli çalışanlar, üst düzey teknik kapasite
- Uluslararası standartlarda uygun maliyetli hizmet
- Farklı pazarlarda, farklı iş kültürlerinde ve farklı proje türlerinde edinilmiş bilgi ve tecrübe
- İhale yetkilisi kurumlar ve müteahhitler ile iyi ticari ilişkiler
- Sözleşme süresine sadık kalma

Uluslararası rekabeti giderek özümseyoruz.

**Azerbaycan Sel Önleme Projesi
Mühendislik Danışmanlık
Hizmetleri**

**Katar Lusail Şehri Tasarım
Hizmetleri Projesi**

**Ekvator Ginesi Sipopo Kongre
Merkezi (ENR 2013 En İyi Küresel
Proje Ödülü)**

**Kırgızistan Sulama Sistemi
Rehabilitasyonu Projesi 3. Faz
Danışmanlık Hizmetleri**

**Almati – Bişkek Yolu
Rehabilitasyon Projesi**

**Mozambik Macarretane
Rehabilitasyon Projesi**

**Almati – Bişkek Yolu
Rehabilitasyon Projesi**

İstanbul 3. Köprü Projesi

İstanbul Yeni Havalimanı Projesi

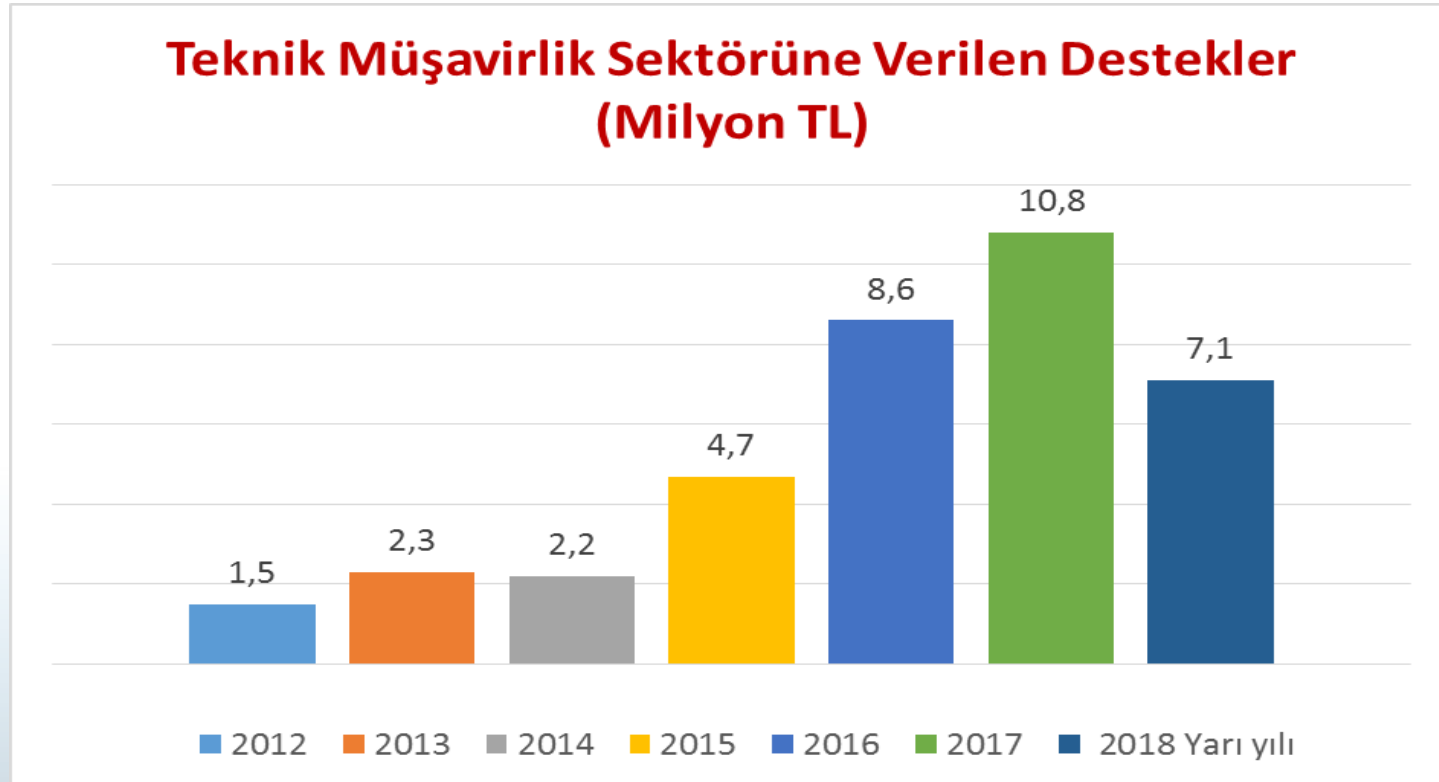
**İstanbul - İzmir Otoyolu
Gebze Bağlantısı**

Teknik Müşavirlik Firmalarına Sağlanan Destekler

Teknik Müşavirlik Desteğinden Kimler Yararlanabilir?

- Firmanın son iki yıldaki gelirinin yüzde 51'inin teknik müşavirlik gelirinden elde edildiğinin Yeminli Mali Müşavir raporuyla belgelenmesi,
- Mevzuatta öngörülen diğer belgeleri tamamlaması ve başvuru yapması gerekmektedir.
- Bakanlığımızca yapılacak değerlendirmeyi müteakiben destek alabilecek firma kapsamına alınmaktadır.

Destek Miktarları

Bugüne kadar sektöre toplam 37,1 milyon TL destek sağlanmıştır.

Toplamda 169 firma ve 11 sektör kuruluşu desteklerden yararlanmıştır.

Proje Desteği kapsamında, işverenler tarafından açılan ihaleler neticesinde hizmet, vekâlet veya eser niteliğindeki teslimatlarına karşılık olarak imzalanan sözleşmelerde teknik müşavirlik şirketleri;

- Sözleşme bedeli 2.000.000 dolara kadar olan projeler için %20 oranında, en fazla 300.000 dolar,
- Sözleşme bedeli 2.000.000 dolardan 5.000.000 dolara kadar olan projeler için %15 oranında, en fazla 500.000 dolar,
- Sözleşme bedeli 5.000.000 dolardan 10.000.000 dolara kadar olan projeler için %10 oranında, en fazla 750.000 dolar,
- Sözleşme bedeli 10.000.000 dolar ve üzerinde olan projeler için %7,5 oranında, en fazla 1.000.000 dolar desteklenmektedir.

Bugüne kadar 65 farklı ülkede 470 projeye 164,7 milyon TL destek garantisi verilmiş ve ihalesi sonuçlanan projelerden 43 tanesi Türk firmaları tarafından üstlenilmiştir.

Yurtdışı Ofis Desteği

En fazla 7 (yedi) yurt dışı ofis için,

- a. Kira Desteği :** Yıllık 40.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla kira bedelinin % 50'si,
- b. İstihdam Desteği :** T.C. vatandaşı Yönetici Personel için, yıllık 60.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla brüt maaşın % 50'si, Büro Personeli için, yıllık 36.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla brüt maaşın % 50'si,
- c. Danışmanlık Desteği :** Yıllık 30.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla harcamaların %50'si,

en fazla 6 (altı) yıl süreyle karşılanmaktadır.

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği

Yıllık en fazla 100.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla reklam, tanıtım, pazarlama ve halkla ilişkiler harcamalarının % 50'si en fazla 6 (altı) yıl süreyle karşılanmaktadır.

Pazar Araştırması Desteği

Yurt dışı pazar araştırması gezilerine ilişkin giderler yılda en fazla 5 adet olmak üzere, %70 oranında ve yurt dışı pazar araştırması gezisi başına en fazla 5.000 ABD Doları karşılanmaktadır.

Yurtdışı Fuar Katılım Desteği

Sektörel nitelikli uluslararası fuar katılımlarında, m² üzerinden öden stant kirası (ilave stand hizmetleri dâhil), tanıtım etkinlikleri, ulaşım (ekonomi sınıfı uçak) ile konaklama giderleri (oda ve kahvaltı) %50 oranında, fuar başına en fazla 15.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Seminer ve Konferans Katılım Desteği

Yurtdışında düzenlenen sektörel nitelikli uluslararası seminer ve konferanslara katılım halinde, en fazla 2 (iki) şirket çalışanınin, yol, konaklama (oda ve kahvaltı) ve katılım bedelleri %50 oranında, organizasyon başına en fazla 5.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Teknik Müşavirlik ve Teknik Müşavirlik Heyet Programı Desteği

Müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti programları kapsamında; her bir firmadan 2 (iki) temsilcinin ulaşım ve konaklama giderleri %50 oranında karşılanmaktadır. Bakanlık tarafından hedef ülkelere yönelik organize edilen teknik müşavirlik heyeti programlarında destek oranı %90 olarak uygulanmaktadır.

Yurtdışı Eğitim Desteği

Firmaların teknik personelinin yurt dışı teknik eğitim programlarına katılımı halinde, program başına 2 (iki) çalışanınin yol, konaklama ve katılım giderleri %50 oranında, yıllık en fazla 50.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Yazılım Desteği

Bilgisayarlı tasarım kapsamında satın alınan veya kiralanan yazılım ürünlerinin lisanslarına ilişkin harcamalar %50 oranında, yıllık en fazla 50.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Mesleki Sorumluluk Sigortası Desteği

Yurtdışında üstlenileni teknik müşavirlik projeleri kapsamındaki mesleki sorumluluk sigortası yükümlülüklerinden kaynaklanan poliçe alım giderleri %50 oranında, yıllık en fazla 50.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Uluslararası Mesleki Yarışmalara Katılım Desteği

Uluslararası mesleki yarışmalara katılımlar yol, konaklama (oda ve kahvaltı), katılım bedeli, dosya satın alma, yer görme bedeli giderleri %50 oranında, organizasyon başına azami 10.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Teknik Müşavirlik Sektör Temsilcilerine Sağlanan Destekler

Seminer ve Konferans Katılım Desteği

Yurtdışında düzenlenen sektörel nitelikli uluslararası seminer ve konferanslara katılım halinde, en fazla 2 (iki) şirket çalışanının, yol, konaklama (oda ve kahvaltı) ve katılım bedelleri %50 oranında, organizasyon başına en fazla 5.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Seminer ve Konferans Organizasyonu Desteği

- Seminer veya konferans faaliyetleri kapsamında salon kirası, sergi ve teknik altyapı kurulmasına ilişkin harcamalar, kokteyl ve/veya yemekli toplantılarına ilişkin giderler %70 oranında (yurtdışı organizasyonlarda %90), her bir organizasyon için en fazla 100.000 ABD Doları,
- Tanıtım filmi, broşür, kitapçık, elektronik ortamda tanıtım/videowall, reklam panoları veya afiş biçimindeki tanıtım etkinlikleri ile yurt dışı yazılı ve görsel kitle iletişim araçlarında yayınlanan reklam vb. tanıtım faaliyetlerine ilişkin harcamalar %70 oranında (yurtdışı organizasyonlarda %90), organizasyon başına en fazla 70.000 ABD Doları ve
- Söz konusu organizasyonlara panelist, konuşmacı vb. olarak davet edilen katılımcıların yol (uçak bileti ve transfer) ve konaklama giderlerinin tamamı organizasyon başına en fazla 20.000 ABD Doları desteklenmektedir.

Teknik Müşavirlik ve Müteahhitlik Heyet Programı Desteği

Bir müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti programı kapsamında organizasyonu yapan Kuruluştan ve 2 (iki) temsilcinin ulaşım ve konaklama giderleri ile programın reklam, pazarlama, danışmanlık, tanıtım ve organizasyon giderleri %50 oranında program başına 150.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır. Bakanlık tarafından hedef ülkelere yönelik organize edilen müteahhitlik ve teknik müşavirlik heyeti programlarında destek oranı %90 olarak uygulanmaktadır.

Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği:

Yıllık en fazla 100.000 ABD Dolarını aşmamak kaydıyla reklam, tanıtım, pazarlama ve halkla ilişkiler harcamalarının % 50'si karşılanmaktadır.

Yurtdışı Fuar Katılım Desteği:

Sektörel nitelikli uluslararası fuar katılımlarında, m2 üzerinden öden stant kirası (ilave stand hizmetleri dahil), tanıtım etkinlikleri, ulaşım (ekonomi sınıfı uçak) ile konaklama giderleri (oda ve kahvaltı) %50 oranında, fuar başına en fazla 15.000 ABD Dolarına kadar karşılanmaktadır.

Yurtdışı Fuar Organizasyonu Desteği:

Yurt dışında düzenlenen sektörel nitelikli uluslararası fuarlara milli katılımlarda;

- a) Salon kirası, sergi ve teknik altyapı kurulmasına ilişkin harcamalar, kokteyl ve/veya yemekli toplantılara ilişkin giderler %90 oranında, her bir organizasyon için en fazla 100.000 ABD Doları,
- b) Tanıtım filmi, broşür, kitapçık, elektronik ortamda tanıtım/videowall, reklam panoları veya afiş biçimindeki tanıtım etkinlikleri ile yurt dışı yazılı ve görsel kitle iletişim araçlarında yayınlanan reklamlara ilişkin harcamalar %90 oranında, fuar organizasyonu başına en fazla 70.000 ABD Doları ve
- c) Söz konusu organizasyonlara panelist, konuşmacı vb. olarak davet edilen katılımcıların yol (uçak bileti ve transfer) ve konaklama giderlerinin tamamı organizasyon başına en fazla 20.000 ABD Doları desteklenmektedir.

1) Yurtdışı Ofis Desteği (%50)

- a. Kira Desteği (Yılda Azami 40,000 \$)
- b. İstihdam Desteği (2 çalışan - Yılda Azami 60.000 ve 36.000 \$)
- c. Danışmanlık Desteği (Yılda Azami 30.000 \$)

2) Reklam, Tanıtım ve Pazarlama Desteği (%50 – Yılda Azami 100.000 \$)

3) Pazar Araştırması Desteği (%70 – Organizasyon Başına Azami 5.000 \$)

4) Fuar Katılımı Desteği (%50 - Organizasyon Başına Azami 15,000 \$)

5) Seminer & Konferans Katılımı Desteği (%50 - Organizasyon Başına Azami 5,000 \$)

6) Yurtdışı Eğitim Desteği (%50 – Yılda Azami 50.000 \$)

7) Uluslararası Mesleki Yarışmalara Katılım Desteği (%50 – Organizasyon Başına Azami 10.000 \$)

8) Proje Desteği (%20 -%7.5 – Proje Başına Azami 1.000.000 \$)

9) Yazılım Desteği (%50– Yılda Azami 50.000 \$)

10) Mesleki Sorumluluk Sigortası Desteği (%50 – Yılda Azami 50.000 \$)

TEŞEKKÜRLER...

İrtibat Bilgileri:

Ganime BOZKURT
Dış Ticaret Uzmanı

Serbest Bölgeler Yurtdışı Yatırım ve Hizmetler Genel Müdürlüğü
Yurtdışı Müteahhitlik ve Teknik Müşavirlik Dairesi Başkanlığı

Tel: 0 312 204 93 63

E-posta: bozkurtg@ticaret.gov.tr / ydmh@ticaret.gov.tr